

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Geografická gramotnost laické veřejnosti

Autor práce: Bc. Marie Wackershauserová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cíle, výzkumné otázky a pracovní hypotézy (ověřované předpoklady) jsou stanoveny přiměřeně. Za nedostačující ovšem považuji teoretické podložení stanovených hypotéz.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Část věnovaná teoretickému rozboru studovaného tématu je zpracována pečlivě a v přiměřeném rozsahu, diskutabilní však může být výběr literatury. Za nevhodné považuji využívání některých titulů, které nelze považovat za odborné recenzované zdroje (National Geographic apod.).

Problematické je používání některých pojmů, zejména pojmu *dovednost*, za něž je mnohde vydávána znalost (např. „dovednosti“ č. 3, 9, 10, 13 aj. prezentované v tabulce č. 1, která je sice převzatá resp. přeložená, ale i v rámečku č. 2, který z této tabulky vychází, a byl sestaven autorkou). V některých případech došlo k záměně i v rámci téhož očekávaného výstupu – srovnej např. „identifikovat (určit) zemi, ve které probíhá aktuální událost“ (s. 28) x „znalost místa katastrofy prezentované v médiích“ (s. 29). Dochází tak k výraznému zkreslení významu a celkového vyznění výchozích předpokladů i prezentovaných zjištění.

Doporučuji také nepoužívat zavádějící pojem „globální oteplování“, jedná se spíše o globální změnu klimatu.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Použité metody lze rámcově považovat za vhodně zvolené a přiměřené účelu práce.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Prezentace výsledků má převážně popisný charakter, místy jsou v textu až zbytečně detailně komentovány výsledky obsažené v grafických výstupech. Patrná je snaha o interpretaci výsledků, která ovšem místy zachází až do ničím nepodložených spekulací (např. s. 49, předposlední odstavec na s. 37 aj.). Naproti tomu postrádám hlubší analýzu získaných výsledků a jejich promyšlenější zobecnění.

Graf č. 2 působí chaoticky, protože spojuje dvě různé charakteristiky (pracovní zařazení x užití oborové zaměření).

Srovnávání výsledků šetření v rámci geografické obce na základě počtu odpovědí v jednotlivých

kategoriích (rozhodně ano, spíše ano apod.) je zavádějící. Přesnější obraz o názoru respondentů bylo možné získat např. přiřazením číselných hodnot jednotlivým kategoriím (např. rozhodně ano = 2, spíše ano = 1, spíše ne = -1, rozhodně ne = -2).

Informace na s. 42–43 (dosažené vzdělání a povolání respondentů) by byly užitečné, pokud by byly vztaheny k celkové populaci České republiky, čímž by bylo možné získat představu o tom, do jaké míry je vybraný vzorek respondentů reprezentativní.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Autorka vyvozuje určité zobecňující závěry ze získaných výsledků, které přináší odpovědi na výzkumné otázky. Jak již bylo řečeno, tato část však mohla být více propracována, výsledky by zasloužily hlubší analýzu.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

V textu se opakovaně vyskytují stylisticky neobratná a nepřesná vyjádření, nezanedbatelný je také počet pravopisných a gramatických chyb (opakovaně např. záměna zájmen jaký x který). Neopodstatněné je slovní vypisování číslovek (i vícemístných), a to i při odkazování na některé grafické přílohy („tabulka tři“ na s. 42, „graf třináct“ na s. 53).

Netradiční, ale akceptovatelné je nečíslování kapitoly Úvod.

V grafech č. 3–6 by lepší srozumitelnosti a názornosti napomohla vhodnější volba barevné škály pro získané odpovědi – např. tmavě červená = rozhodně ano, světle červená = spíše ano, světle modrá = spíše ne, tmavě modrá = rozhodně ne. Více promyšlená barevná škála by prospěla i grafu č. 8.

Značné nedostatky spatřuji v odkazování na použité zdroje (citace). Použitý formát citací v seznamu literatury se odchyľuje od zvyklostí v geograficky zaměřených odborných textech a citace mnohých titulů v seznamu literatury je nejednotná (např. Altmanová a kol. 2010 – „v Praze“) nebo neúplná (např. Gavora 2002 – chybí ročník a číslo).

Některé odborné články se podle seznamu literatury se zbytečně „jeví“ jako méně důvěryhodné internetové texty, ve skutečnosti se však jedná o relevantní texty z recenzovaných odborných periodik, které jsou ovšem citovány pouze jako internetový zdroj.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Předložená práce otevírá pro české prostředí relativně nové téma a přináší originální výsledky vlastního výzkumného šetření. I přes určité, výše zmíněné, dílčí připomínky lze konstatovat, že zejména s přihlédnutím k náročnosti a do značné míry originalitě tématu, je práce zpracována na

odpovídající úrovni a splňuje základní požadavky kladené na diplomové práce studentů učitelství geografie na PŘF UK.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě.

Otázky k obhajobě

V čem spatřujete hlavní rozdíl mezi (nevyslovenými) nároky, které na běžného obyvatele z hlediska geografické gramotnosti klade společnost u nás a v USA?

Které z Vašich zjištění by bylo možné využít jako podnět pro případnou úpravu českých kurikulárních dokumentů (RVP)?

Datum: 1. 9. 2018

Autor posudku: RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.

Podpis: